

Mestna občina Celje

Komisija Mladi za Celje

URE ODDELČNE SKUPNOSTI NA IV. OSNOVNI ŠOLI CELJE

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorjl:

Maj Jelen, 8.razred

Talisa Meić Pecarski, 8.razred

Gal Zupanc, 8.razred

Mentorica:

Katja Kojnik Vengust, prof. def.

Celje, marec 2019

POVZETEK

Z raziskovalno nalogo smo želeli raziskati vsebino in potek ur oddelčne skupnosti na IV. osnovni šoli ter ugotoviti v kolikšni meri se učencem vsebine zdijo koristne. Želeli smo tudi izvedeti ali so ure oddelčne skupnosti zanimive za oba spola, katerih dejavnosti si učenci še posebej močno želijo, koliko možnosti imajo za samostojno načrtovanje in izvedbo ur oddelčne skupnosti ter v kolikšni meri to izkoriščajo. Zanimalo nas je tudi, če učitelji načrtujejo ure oddelčne skupnosti oz. če to počno skupaj z učenci in koliko pri tem upoštevajo njihove interese. Radovedni smo bili ali učitelji menijo, da se učenci držijo dogovorov, sklenjenih na urah oddelčne skupnosti.

Z anketnima vprašalnikoma za učence in učitelje smo pridobili podatke, da bi naše hipoteze lahko bodisi potrdili ali ovrgli. Da bi vrstnikom na šoli nudili zgled in enemu od oddelkov izpolnili vsaj košček pričakovanj, ki so jih imeli od ur oddelčne skupnosti, smo načrtovali, izvedli in analizirali eno uro razredne skupnosti.

Naše ugotovitve so bile na nekaterih področjih presenetljive, drugod pa pričakovane. Popolnoma smo lahko potrdili kar pet naših hipotez, eno smo potrdili le delno, eno pa ovrgli. Ugotovili smo, da učitelji veliko dejavnosti pri urah oddelčne skupnosti posvetijo krepitvi pozitivne klime in kulture v oddelkih, učenci pa si želijo več socialnih iger, delavnic o dvigu učne učinkovitosti ter o tem kako se ubraniti pred nasiljem oz. kako ter kje iskati pomoč, če se nasilje že zgodi. Učenci večinoma imajo možnost sodelovanja pri urah oddelčne skupnosti, nekateri razredniki jim dajo tudi možnost, da sami pripravijo ure oddelčne skupnosti, a učenci to preredko izkoristijo. Vsebine ur oddelčne skupnosti so zanimive tako za dekleta kot tudi za fante, razredniki so pri načrtovanju pozorni na interese učencev, a vsi ne izdelajo načrta dela oddelčne skupnosti v pisni obliki. Ugotovili smo tudi, da se učenci večinoma držijo dogovorov, sklenjenih na urah oddelčne skupnosti.

Ključne besede: ure oddelčne skupnosti, razredne ure, učenci, razrednik, razredničarka

Vir slike na naslovnici: <http://worldartsme.com/elementary-school-classroom-clipart.html>
(2.3.2019)

KAZALO

POVZETEK	2
KAZALO.....	3
KAZALO GRAFOV.....	4
1. UVOD.....	5
1.1. OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA	5
1.2 PREDSTAVITEV HIPOTEZ	5
1.3 RAZISKOVALNE METODE	6
1.4 POTEK IZDELAVE RAZISKOVALNE NALOGE	6
2. TEORETIČNI DEL.....	7
2.1 Kaj so ure oddelčne skupnosti ?.....	7
2.2 Področja delovanja oddelčnega učiteljskega zbora in oddelčne skupnosti.....	7
2.3 Naloge razrednika	9
2.4 Pomen izvajanja ur oddelčne skupnosti	10
3. EMPIRIČNI (RAZISKOVALNI) DEL	11
3.1 OPIS VZORCA.....	11
3.2 ANALIZA ANKETNIH VPRAŠALNIKOV ZA UČENCE.....	11
3.3 ANALIZA ANKETNIH VPRAŠALNIKOV ZA UČITELJE	16
3.4 ANALIZA IZVEDENE URE ODDELČNE SKUPNOSTI	19
4. ZAKLJUČEK	22
4.1 PREGLED HIPOTEZ	22
4.2 SKLEPNE UGOTOVITVE	23
5. VIRI IN LITERATURA.....	26
6. PRILOGA	27
6.1 ANKETNI VPRAŠALNIK ZA UČENCE.....	27
6.2 ANKETNI VPRAŠALNIK ZA UČITELJE.....	29
6.3 UČNA PRIPRAVA – Razredna ura.....	31
6.4 EVALVACIJSKI VPRAŠALNIK ZA UČENCE 7. RAZREDA	32

KAZALO GRAFOV

GRAF 1 : POTEK UR ODDELČNE SKUPNOSTI	11
GRAF 2: TEME UR ODDELČNE SKUPNOSTI	12
GRAF 3: ZANIMIVOST UR ODDELČNE SKUPNOSTI GLEDE NA SPOL	13
GRAF 4: ZAŽELENOST TEM PRI UOS	13
GRAF 5: ZAŽELENOST TEM UR ODDELČNE SKUPNOSTI ZA 2. IN 3. TRIADO.....	14
GRAF 6: KORISTNOST UR ODDELČNE SKUPNOSTI.....	15
GRAF 7: MNENJE UČENCEV O ZADOSTNOSTI ŠTEVILA UR UOS ZA OBRAVNAVO ŽELENIH TEM	15
GRAF 8: NAČRT DELA ODDELČNE SKUPNOSTI	16
GRAF 9: POGOSTOST OBRAVNAVANIH TEM NA UOS	16
GRAF 10: MOŽNOST PRIPRAVE IN VODENJA UOS S STRANI UČENCEV	17
GRAF 11: POZORNOST NA INTERESE UČENCEV PRI NAČRTOVANJU UOS	18
GRAF 12: UPOŠTEVANJE DOGOVOROV Z UOS	18
GRAF 13: MNENJE UČITELJEV O ZADOSTNEM ŠTEVILU UR UOS ZA OBRAVNAVO ŽELENIH TEM	19
GRAF 14: ZADOVOLJSTVO S POUČEVANJEM UČENCEV	20
GRAF 15: ŽELJA PO IZVAJANJU UR UOS S STRANI UČENCEV	21
GRAF 16: ZADOVOLJSTVO Z IZVEDBO OUS.....	21

1. UVOD

1.1. OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

Ideja za našo raziskovalno nalogo se nam je porodila, ko nam je razrednik na začetku šolskega leta povedal, da bomo morali, v skupinah ali posamezno, pripraviti in izvesti nekaj ur oddelčne skupnosti, oz. razrednih ur, kot jih še vedno imenujemo, za učence našega oddelka. Teme niso bile določene, biti pa so morale zanimive za vse učence. Začeli smo se ukvarjati z izbiro teme naše ure oddelčne skupnosti in najprej pomislili na naše hobije, ki bi jih vsi znali opisati zelo dobro in najbrž tudi doživeto ter na zanimiv način. Toda ali bi naši hobiji res zanimali vse učence našega razreda? Začeli smo se spraševati kaj si pravzaprav učenci želijo slišati na urah oddelčne skupnosti, ali imajo res željo, da te ure pripravljajo učenci ter ne nazadnje, ali učenci v drugih oddelkih na šoli sploh dobijo takšno priložnost, kot jo je nam dal razrednik na začetku šolskega leta. Kmalu nam je bilo jasno, da je ta tema več kot odlična izbira za raziskovanje, saj bomo z raziskavo ugotovili kakšno je stanje na šoli na tem področju, učiteljem razrednikom pa bomo malo namignili katere teme naj v prihodnjem šolskem letu vključijo v načrt dela oddelčne skupnosti ter kakšne oblike dela naj načrtujejo.

1.2 PREDSTAVITEV HIPOTEZ

H1: Pri urah oddelčne skupnosti se pogosto obravnava vedenjska in učna problematika razreda, redko pa poklicna vzgoja.

H2: Več kot polovica anketiranih učencev meni, da so teme ur oddelčne skupnosti zanimive za oba spola, vendar se večini učencev zdijo koristne le včasih.

H3: Več kot polovica učiteljev in učencev meni, da so ure oddelčne skupnosti na urniku dovolj pogosto.

H4: Najvišji delež učencev 2. triade bi se na urah oddelčne skupnosti najraje igral socialne igre, najvišji delež učencev 3. triade pa bi najraje obravnaval temi o preprečevanju nasilja (kako se postavim zase) ter kako si ustvarim dobro samopodobo.

H5: Ure oddelčne skupnosti v oddelkih potekajo tako, da učenci večinoma dobijo možnost sodelovanja (učitelj jim da besedo), v vsaj ½ oddelkov na šoli lahko učenci občasno sami pripravijo ure oddelčne skupnosti in si tudi sami izberejo teme le-teh.

H6: Vsi razredniki oddelčnih skupnosti od 4. do 9. razreda so v začetku šolskega leta pripravili načrt dela oddelčne skupnosti v pisni obliki in bili pri izbiri tem pozorni na interese učencev.

H7: Vsaj ½ učiteljev meni, da se učenci trajno držijo dogovorov, sklenjenih na urah oddelčne skupnosti.

1.3 RAZISKOVALNE METODE

Pri raziskovanju oz. tekom izdelave raziskovalne naloge smo uporabili različne metode dela:

- metoda iskanja in branja ustrezne literature,
- metoda spraševanja (anketiranje učencev in učiteljev),
- metoda analize vprašalnikov,
- metoda primerjave in povezovanja podatkov,
- metoda oblikovanja predstavitve rezultatov.

1.4 POTEK IZDELAVE RAZISKOVALNE NALOGE

Po izboru teme in ko smo opredelili cilje ter hipoteze naše raziskovalne naloge, smo se lotili študija literature. Ugotovili smo, da je na voljo veliko priročnikov za izvedbo ur oddelčnih skupnosti. Ugotovili smo tudi, da so ure oddelčne skupnosti, razen v zakonih, ki zadevajo organizacijo in delo šole, redkokje natančneje opredeljene oz. definirane. Naloge razrednika v zvezi z organizacijo in izvedbo ur oddelčne skupnosti so bile zapisane samo v dveh dokumentih, ki smo ju našli na spletu. Po podrobnem študiju literature, smo se lotili izdelave anketnega vprašalnika za učence in učitelje. Ko smo analizirali rezultate, smo opazili, da učenci nekatere teme na urah oddelčne skupnosti pogrešajo in si želijo tudi, da bi lahko sami v večji meri sodelovali pri njihovem načrtovanju in izvedbi. Želeli smo jim dati zgled in jih opogumiti za izvedbo teh ur, učitelje pa ozavestiti o tem katere teme si učenci želijo slišati ter jim dokazati, da znamo tudi učenci pripraviti kvalitetne ure, zato smo izvedli eno uro oddelčne skupnosti v 7. razredu. Izbrali smo teme, za katere se je odločila večina učencev v anketnem vprašalniku, k uri pa smo seveda povabili tudi njihovega razrednika. Na koncu izvedene ure so naše delo učenci še ovrednotili s pomočjo anonimnega evalvacijskega vprašalnika. Ugotovili smo, da so bili z našim delom večinoma zadovoljni, s tem pa so nas opogumili, da bomo tudi mi ure oddelčne skupnosti v našem oddelku izvedli bolj suvereno.

2. TEORETIČNI DEL

2.1 Kaj so ure oddelčne skupnosti ?

Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka. Opredeljujemo jo kot socialni prostor, v katerem se izvaja socializacijska funkcija in ustvarja optimalne pogoje za doseganje učne učinkovitosti. Učni učinek je večji, če v oddelku prevladujejo dobri odnosi, ki omogočajo graditev znanja posameznika v interakciji s socialnim okoljem, v katerem je akumulirano znanje širše socialne skupnosti. Učenci v oddelčni skupnosti in oddelčni učiteljski zbor so povezani v integrirano celoto, kajti oboji s svojo prisotnostjo in delom pomembno določajo značilnosti oddelčne skupnosti. Učenci v oddelčni skupnosti in oddelčni učiteljski zbor sooblikujejo socialni prostor, v katerem dosegamo vzgojo-izobraževalni cilj šole – to je optimalni razvoj otroka ne glede na spol, socialno-ekonomski status, veroizpoved, narodno pripadnost ter telesno in duševno konstitucijo.

Zakon o osnovni šoli umešča ure oddelčne skupnosti (UOS) v obvezni program osnovnošolskega izobraževanja, poleg obveznih in izbirnih predmetov (15. člen). 19. člen istega zakona pravi, da pri urah oddelčne skupnosti učenci skupaj z razrednikom obravnavajo vprašanja, povezana z delom in življenjem učencev.

Učitelj-razrednik je dolžan v začetku šolskega leta oblikovati letni načrt dela oddelčnega učiteljskega zbora in oddelčne skupnosti. Pripravi ga skupaj z učenci, oddelčnim učiteljskim zborom in po potrebi z ostalimi strokovnimi delavci. Načrt dela zajema tako organizacijski kot tudi vsebinski del. Organizacijski načrt vključuje organizacijo posameznih oblik dela: dan, uro, prostor pogovornih ur za učence, ur oddelčne skupnosti, vsebino sestankov s starši ipd. V vsebinskem načrtu se predvidijo teme ur oddelčne skupnosti, vsebino sestankov s starši in druge aktivnosti, vezane na oddelek.

2.2 Področja delovanja oddelčnega učiteljskega zbora in oddelčne skupnosti

Aktivnosti oddelčnega učiteljskega zbora in oddelčne skupnosti so usmerjene na naslednja področja:

1. Razvijanje kulture in klime, ki omogoča kakovostno sožitje vseh posameznikov v oddelčni skupnosti in učinkovito delovanje oddelčne skupnosti kot celote (varno, strpno okolje z jasno postavljenimi pravili in strokovno utemeljenimi postopki obravnavanja odklonov od pravil). Dejavnosti, ki jih izvajamo za razvoj teh področij so: delo s skupinami ali celotnim oddelkom na temo »Učiti se živeti z drugimi« (šolska in razredna pravila, odnosi med učenci in učitelji,

zagotavljanje temeljnih potreb vsakega člana oddelčne skupnosti), konstruktivno reševanje konfliktov, spoštovanje drugačnosti, spodbujanje interakcije med posamezniki in spodbujanje sodelovanja med njimi, organizacija aktivnosti, ki spodbujajo neformalno druženje med učenci, učitelji in starši, organizacija vrstniške pomoči. Priporočljiva metoda dela pri izvajanju teh dejavnosti je izkustveno učenje.

2. Ustvarjanje optimalnih pogojev in spodbujanje osebnostnega razvoja posameznika (oblikovanje pozitivne samopodobe, univerzalnih etičnih načel, vrednot, razvijanje samostojnega, ustvarjalnega in kritičnega mišljenja in presojanja...) Vključuje delo s skupinami učencev ali celotnim oddelkom na temo »Učim se biti«: kdo sem, kaj zmorem, kaj hočem, česa se bojim, moje strategije reševanja problemov, kako dosežem to, kar želim, kakšna so moja stališča, vrednote v zvezi z aktualnimi vprašanji, presojanje etičnosti ravnanj; razvijanje kompetentnosti pri učencih, usmerjanje učencev v interesne dejavnosti oz. navduševanje učencev za le-te.

3. Razvoj preventivnih dejavnosti s poudarkom na prizadevanju za zdravo življenje. Obsega delo s skupinami učencev ali celotno oddelčno skupnostjo na temo »Zdravo življenje«: kako reči ne, kako prepoznati prijatelja, kako pomagati sebi in drugim, kako poiskati pomoč zase ali za drugega, kako se pogovarjati, odnosi s starši, ljubezen, kaj početi z neprijetnimi čustvi in občutki, varna pot v šolo, značilnosti in težave v adolescenci, adolescent in spolnost, prosti čas... Preventivna dejavnost naj bo zasnovana predvsem kot skrb za razvijanje zdravih vzorcev življenja. Vsebine naj bi se nanašale tudi na preventivo proti nasilju vseh vrst, proti zasvojenosti, motnjam hranjenja, proti samomoru ipd.

4. Poklicno delo. Ciljem s tega področja lahko sledimo s številnimi dejavnostmi: delavnice na temo kaj bi rad postal, kakšne so moje želje in interesi, predstavitev možnosti zaposlovanja v okolici, spoznavanje različnih poklicev, pogovori z učenci o njihovem nadaljnjem izobraževanju in prihodnosti, opozarjanje učencev na datume za vpis v srednje šole, pomoč pri izpolnjevanju vlog, prošenj...

5. Spodbujanje učne učinkovitosti posameznikov in oddelka kot celote. Vključuje dejavnosti kot so: postavljanje individualnih ciljev, spremljanje dosežkov učencev, ozaveščanje in učenje učinkovitih učnih tehnik, razvijanje percepcije »zmorem« ipd.

6. Obravnavanje in razreševanje aktualnih problemov posameznika ter oddelka. Cilji teh aktivnosti so: ozaveščanje problema, poglobljanje ali spreminjanje razumevanja problema, spreminjanje stališč v zvezi s problemom, razvijanje procesov učinkovitega reševanja, priprava načrta reševanja in izvedba potrebnih aktivnosti itd. Vsebine delavnic izbiramo z namenom, da se na nivoju oddelčne skupnosti ustvarijo pogoji za reševanje problema ali pa razrednik želi izkoristiti aktualen problem za razvijanje socialnih veščin pri učencih.

7. Sodelovanje pri načrtovanju življenja in dela v šoli. Oddelčna skupnost daje pobude in predloge v zvezi s poukom, programom dni dejavnosti, ekskurzij, šolskih prireditvev in interesnih dejavnosti ter organizira različne akcije in prireditve.

Omenjena področja predstavljajo splošen okvir za delo oddelčnega učiteljskega zbora in oddelčne skupnosti. katerim področjem bodo v posameznem obdobju dajali prednost, s katerimi vsebinami jih bodo zapolnili, kdo bo izvajal posamezne vsebine ter vse ostale konkretne rešitve pa so odvisne od analize potreb in zastavljenih ciljev.

2.3 Naloge razrednika

Razrednik s svojim delovanjem poskrbi, da motivira in vključi vse učence k načrtovanju ur oddelčne skupnosti in drugih aktivnosti, predvsem zato, da učenci sprejmejo program za svojega in se čutijo soodgovorne za izvedbo le-tega. Če želi razrednik pedagoško delovati v razredu, se mora zavedati, da so ure oddelčne skupnosti idealna priložnost za spoznavanje učencev, ne samo kot učencev, pač pa predvsem kot ljudi. Tudi učenci lahko pri urah oddelčne skupnosti bolj osebno spoznajo razrednika in oblikujejo z njim empatičen in sodelovalen odnos.

69. člen Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja opredeljuje delo razrednika in pravi: *»Razrednik vodi delo oddelčnega učiteljskega zbora, analizira vzgojne in učne rezultate oddelka, skrbi za reševanje vzgojnih in učnih problemov posameznih učencev, vajencev oziroma dijakov, sodeluje s starši in šolsko svetovalno službo, odloča o vzgojnih ukrepih ter opravlja druge naloge v skladu z zakonom«*. Oddelčna skupnost je vpeta v socialno skupnost šole in kulturno širše družbe, saj s temi dejavniki nenehno vstopa v različne odnose. Tudi učenci lahko pri različnih vsebinah spoznajo razrednika, njihov odnos lahko postaja bolj osebni in pristen. Večja kakovost medosebnih odnosov pa posledično vpliva tudi na boljše doseganje zastavljenih vzgojno izobraževalnih ciljev. Zavedati se je potrebno, da se vloge učitelja-razrednika in učencev pri urah oddelčne skupnosti prepletajo in večkrat tudi zamenjajo: učenci lahko postanejo glavni organizatorji, voditelji in usmerjevalci, tisti, ki vsebinsko pripravijo uro in jo tudi sami oz. s pomočjo razrednika izpeljejo. V ta namen je potrebno nekaj učiteljevega spodbujanja, dajanja možnosti za sodelovanje učencev, vendar hkrati prinaša veliko prednosti in je pomembno pri razvoju različnih spretnosti vodenja, nastopanja, organiziranja pri učencih in pri oblikovanju njihovega odnosa do ur oddelčne skupnosti.

Naloge razrednika so :

- I. Oblikuje program dela oddelčnega učiteljskega zbora in oddelčne skupnosti.
- II. Skrbi za njegovo realizacijo in evalvacijo.

III. Se stalno strokovno izpolnjuje na različnih strokovnih seminarjih, s študijem strokovne literature, s stalno refleksijo svojega dela.

IV. Vodi oddelčni učiteljski zbor in še posebno skrbi za kontinuirano sodelovanje z vsemi strokovnimi delavci, ki se vključujejo v delo oddelčne skupnosti.

2.4 Pomen izvajanja ur oddelčne skupnosti

Oddelčni sestavki vplivajo na razredno klimo v učilnici. Lahko igrajo celo ključno vlogo v učenčevem razvoju, saj pripomorejo k njegovemu čustvenemu, socialnemu, moralnemu in intelektualnemu razvoju.

Kadar imajo učenci možnost izbire in odločanja, postanejo odgovornejši za lastno učenje in vedenje.

Učenci, ki sodelujejo pri uspešno izvedenih oddelčnih sestankih, pridobijo v socialnem, čustvenem, moralnem in intelektualnem pogledu.

Učenci spoznajo, da je potrebno težave in rešitve le-teh razčleniti v jasne celote, da je potrebno razmišljati o odnosih med ljudmi in dogodki, da je potrebno načrtovati realno, z možnostjo uresničitve načrtovanega.

3. EMPIRIČNI (RAZISKOVALNI) DEL

3.1 OPIS VZORCA

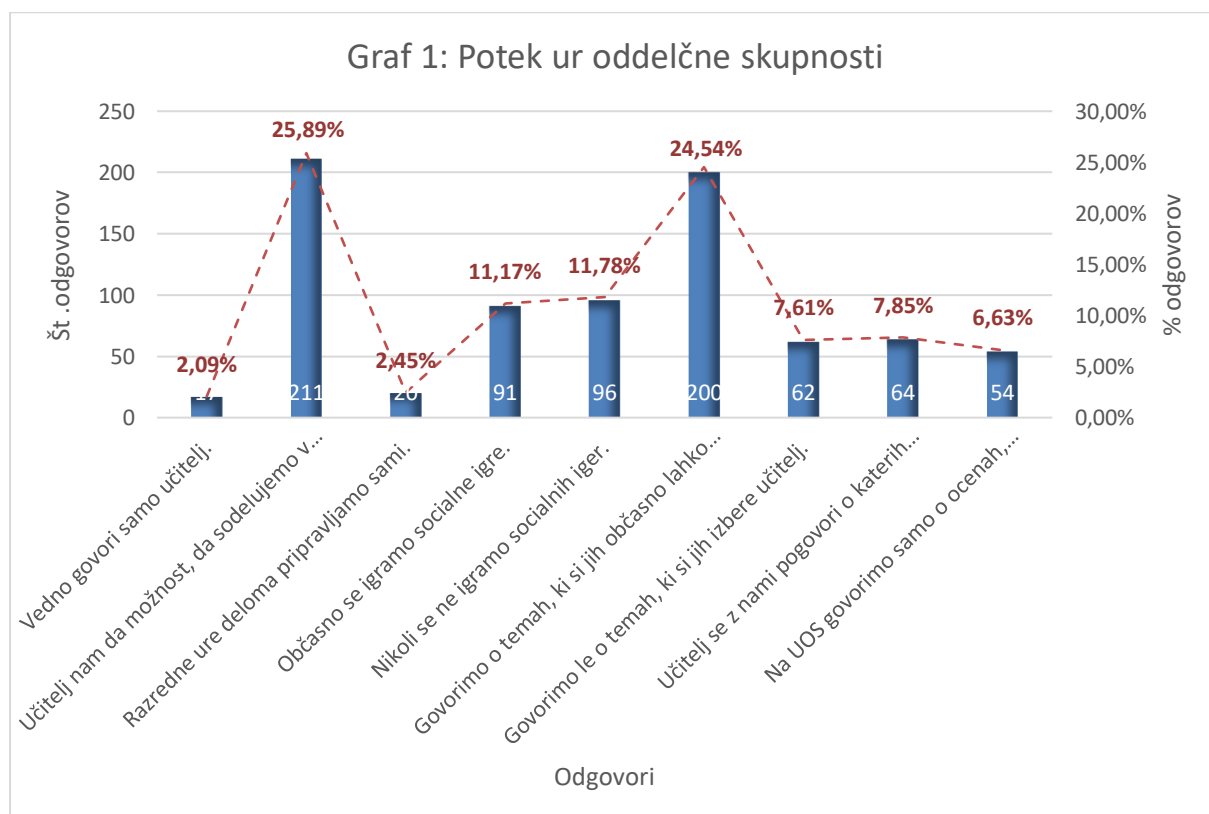
Anketni vprašalnik za učence je ustrezno izpolnilo 255 učencev od 4. do 9. razreda. Nekaj anketnih vprašalnikov je bilo delno ali nečitljivo izpolnjenih. Te smo po pregledu izločili iz vzorca.

Na anketni vprašalnik za učitelje je odgovarjalo 12 učiteljev - razrednikov. Gre za razrednike anketiranih učencev, torej učencev od 4. do 9. razreda, ki imajo na urniku ure oddelčne skupnosti.

3.2 ANALIZA ANKETNIH VPRAŠALNIKOV ZA UČENCE

Anketni vprašalnik je vseboval 6 vprašanj, vsa so bila zaprtega tipa. Eno vprašanje je vsebovalo tristopenjsko ocenjevalno lestvico. Pri 1., 2. in 4. vprašanju so učenci lahko obkrožili več odgovorov. Učence smo povprašali tudi po spolu in kateri razred obiskujejo.

1. Kako potekajo razredne ure (ure oddelčne skupnosti) v vašem razredu?

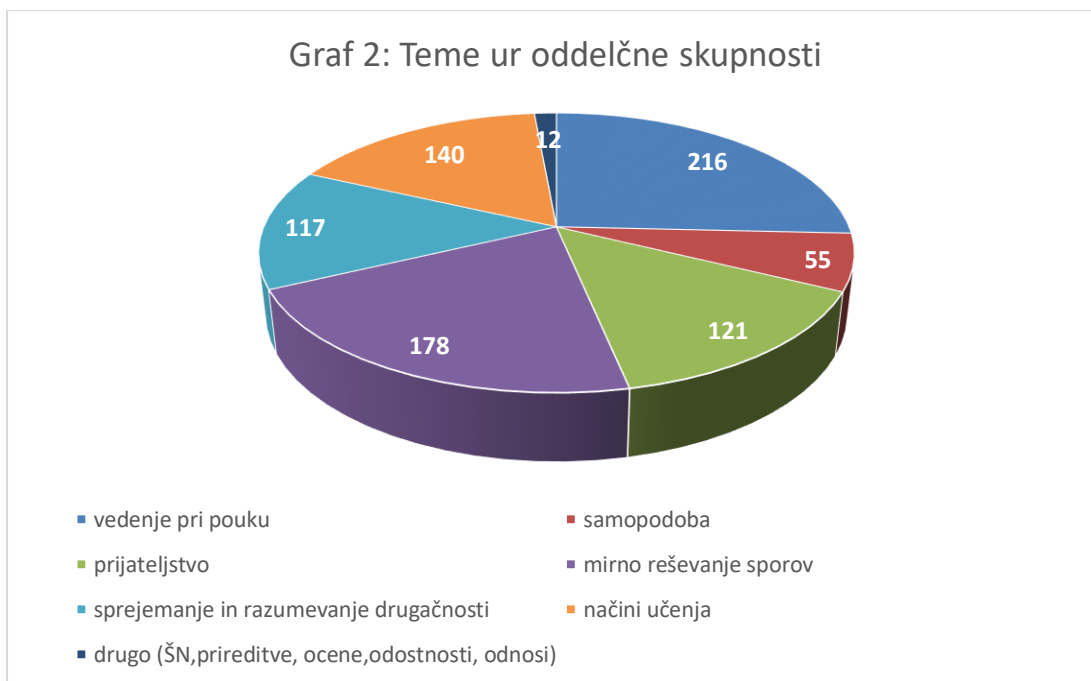

Graf 1 : Potek ur oddelčne skupnosti

Pri vprašanju so lahko učenci obkrožili več odgovorov. Največ učencev (211) je obkrožilo odgovor, da jim učitelj da možnost, da sodelujejo v pogovoru, 200 (ali 24%) učencev je

obkrožilo, da govorijo o temah, ki si jih občasno lahko izberejo sami. Dobrih 11% učencev se na razrednih urah občasno igra socialne igre, prav tako dobrih 11% pa se nikoli ne igra socialnih iger. Zelo je razveseljav podatek, da le pri 2% anketiranih na razredni uri govori samo učitelj in učencem ne da možnosti sodelovanja. Le dobra 2% anketiranih lahko sama pripravlja in izvaja ure oddelčne skupnosti, vendar pa se s 7% anketiranih učiteljev na začetku šolskega leta dogovori, o katerih temah želijo govoriti. 7% učencev je odgovorilo, da se na razrednih urah pogovarjajo le o temah, ki jih izbere učitelj. 6% anketiranih na urah oddelčne skupnosti govori samo o ocenah, vedenju in odsotnostih pri pouku.

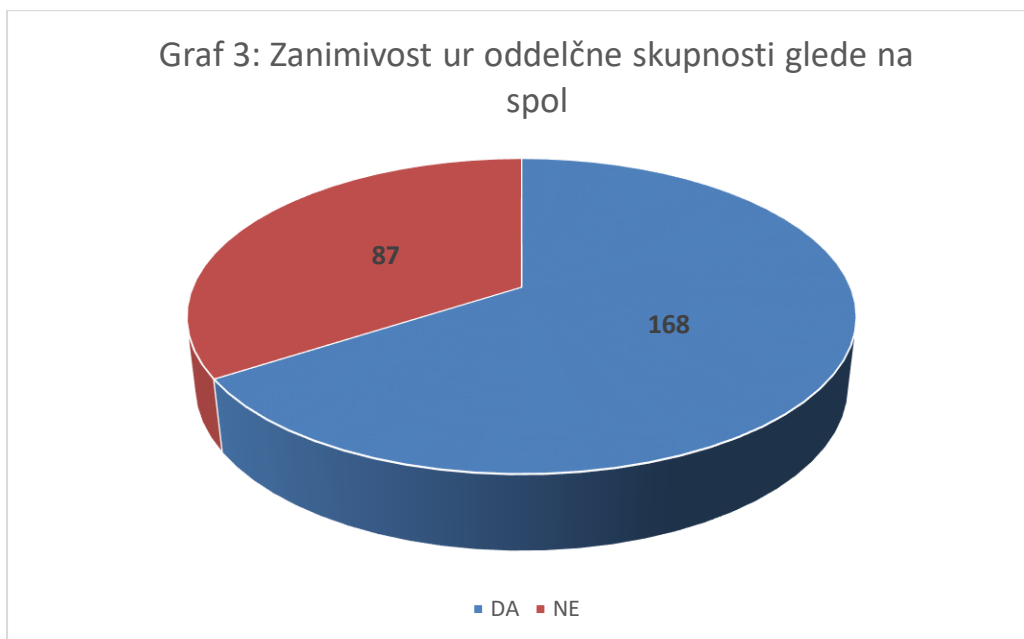
2. Katere teme ste pri razrednih urah (urah oddelčne skupnosti) že obravnavali ?

Graf 2: Teme ur oddelčne skupnosti

Največ, kar 216 učencev je pri urah oddelčne skupnosti že obravnavalo vedenje pri pouku, 178 jih je obravnavalo temo »kako mirno reševati spore«, kar je pričakovano, glede na pogostost obravnavanja vedenjske problematike razredov. 121 učencev je na urah oddelčne skupnosti že obravnavalo prijateljstvo (kako pridobiti, prepoznati in obdržati prijatelja). 140 učencev je v okviru UOS že obravnavalo načine učenja oz. temo »kako se učiti«, 117 učencev pa sprejemanje razumevanja drugačnosti. 55 učencev je odgovorilo, da so na urah oddelčne skupnosti govorili tudi o samopodobi. 12 učencev je odgovorilo, da so se na urah oddelčne skupnosti pogovarjali še o šoli v naravi (predvsem petošolci in osmošolci), o šolskih prireditvah, ocenah in odsotnostih pri pouku.

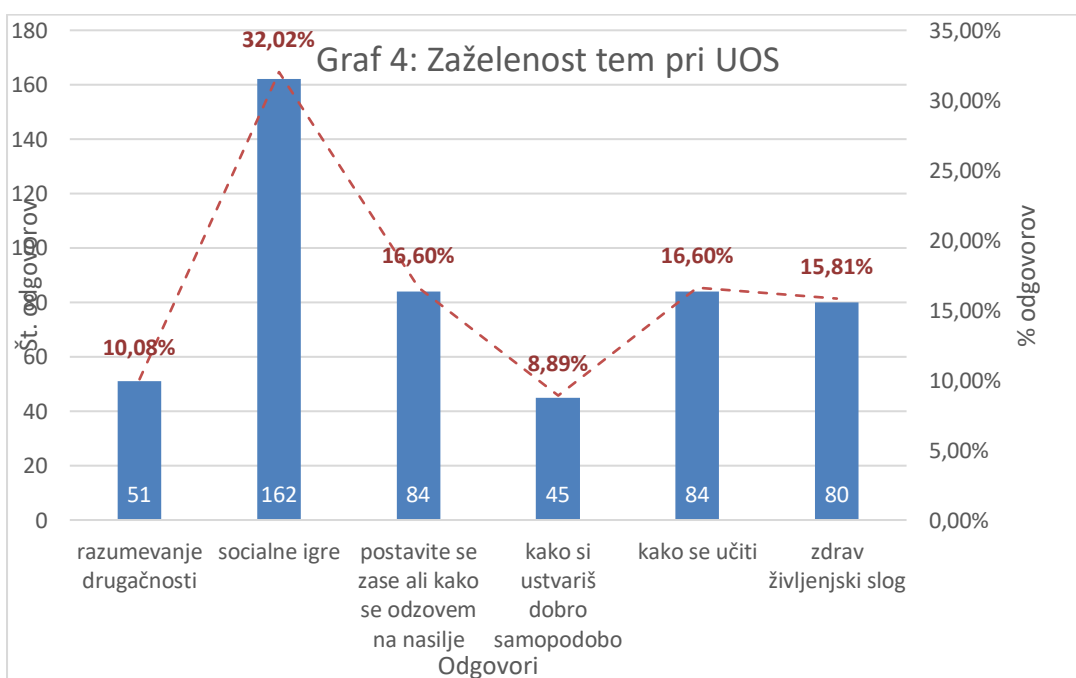
3. Ali meniš, da so teme na razrednih urah (urah oddelčne skupnosti) vedno zanimive za oba spola (učenke in učence)?

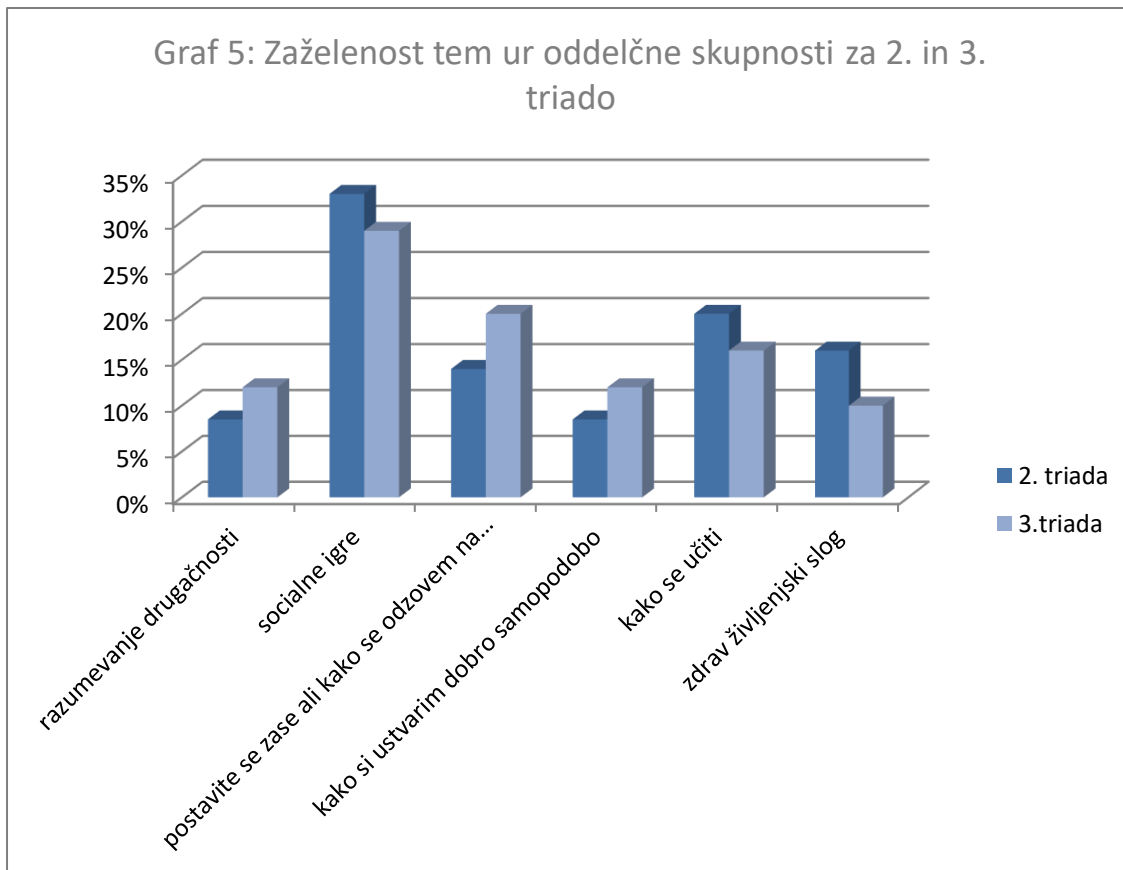
Graf 3: Zanimivost ur oddelčne skupnosti glede na spol

66% (168) učencev meni, da so teme ur oddelčne skupnosti zanimive za oba spola, 34 % (87) pa, da to ne drži.

4. Katere od naštetih tem bi najraje obravnavali na urah oddelčne skupnosti?

Graf 4: Zaželenost tem pri UOS

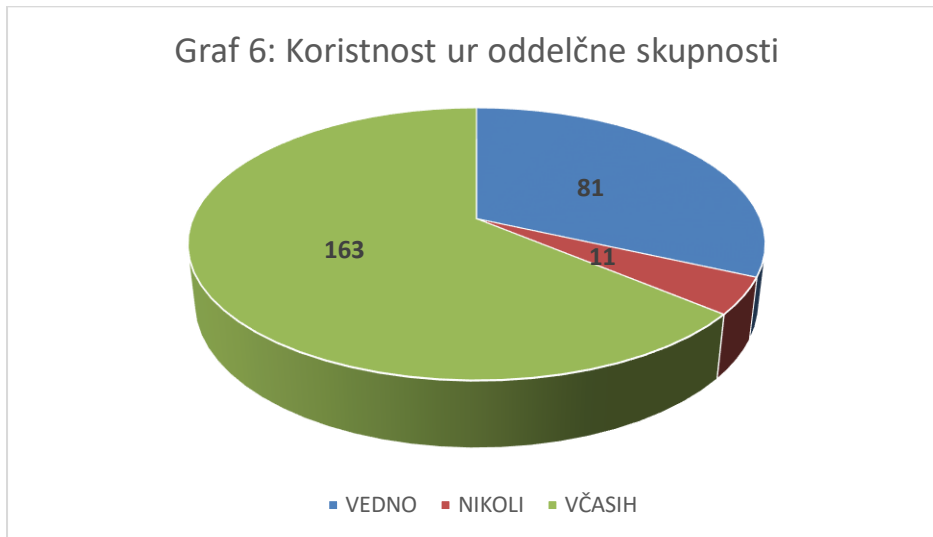

Graf 5: Zaželenost tem ur oddelčne skupnosti za 2. in 3. triado

Največ, kar 32% vprašanih učencev, bi se na razrednih urah najraje igralo socialne igre, enako smo ugotovili tudi, ko smo analizirali rezultate za 2. in 3. triado posebej. Socialne igre bi se v 2. triadi najraje igralo 33% (106) vprašanih učencev, v tretji triadi pa 29% (56) anketiranih učencev. Drugi najbolj zaželeni temi ur oddelčne skupnosti sta »kako se postavim zase oz. kako se odzovem na nasilje« in »kako se učiti«. Ti temi si želi na urah oddelčne skupnosti 16% anketiranih učencev. Če pogledamo rezultate za 2. in 3. triado posebej, je med učenci 2. triade na drugem mestu po zaželenosti tema »kako se učiti« (20% anketiranih), med učenci 3. triade pa tema »kako se postavim zase ali kako se odzovem na nasilje, izzivanje« (20% vprašanih). Na tretjem mestu po zaželenosti je pri učencih 2. triade tema »zdrav življenjski slog«, saj je ta odgovor obkrožilo 16% anketirancev, med učenci 3. triade pa tema »kako se učiti«, katero je obkrožilo 16% anketiranih učencev. Na četrtem mestu po zaželenosti tem za ure oddelčne skupnosti je med vsemi učenci tema »zdrav življenjski slog«, saj je ta odgovor obkrožilo 15% vprašanih. Če pa pogledamo rezultate za obe triadi posebej, je na četrtem mestu tema »kako se postavim zase oz. se odzovem na nasilje, izzivanje«, saj je ta odgovor obkrožilo 14% učencev, med učenci 3. triade pa si četrto mesto delita temi »kako si ustvarim boljše samopodobo« in »razumevanje drugačnosti«. Ta odgovora je obkrožilo 12% anketiranih. Med vsemi učenci sta najmanj zaželeni temi »razumevanje drugačnosti«, saj je ta odgovor obkrožilo le 10% učencev in »kako si ustvariš boljše samopodobo«, katero je izbralo dobrih 8% anketirancev. Pri drugi triadi sta na zadnjih mestih po zaželenosti

»razumevanje drugačnosti« in »kako si ustvarim dobro samopodobo«. Pri tretji triadi pa je na zadnjem mestu tema »zdrav življenjski slog«, za katero bi se odločilo le 10% učencev.

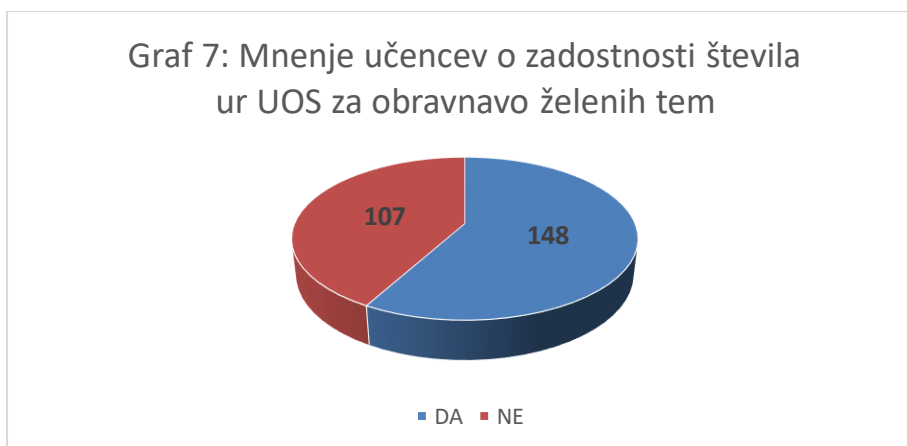
5. Ali se vam zdijo razredne ure (ure oddelčne skupnosti) koristne?

Graf 6: Koristnost ur oddelčne skupnosti

Ugotovili smo, da se 81 učencem zdijo ure oddelčne skupnosti vedno koristne, 163 se zdijo koristne včasih in enajstim nikoli.

6. Ali menite, da so razredne ure (ure oddelčne skupnosti) na urniku dovolj pogosto, da lahko govorite vseh zelenih temah?

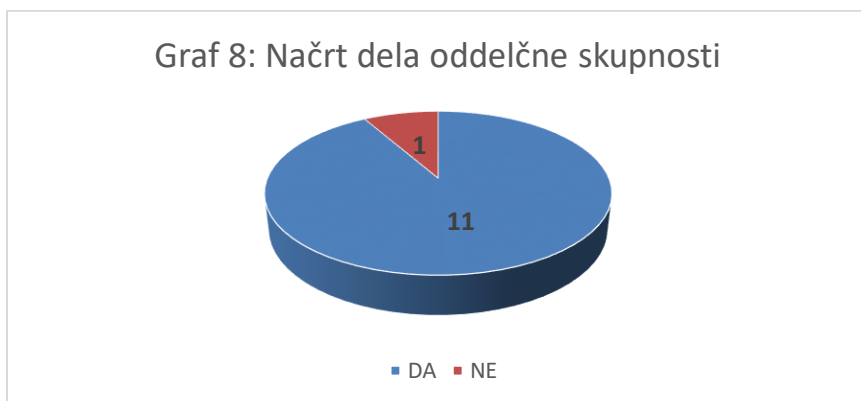
Graf 7: Mnenje učencev o zadostnosti števila ur UOS za obravnavo zelenih tem

148 anketiranih učencev, kar je 58% vseh vprašanih, meni da so ure razredne skupnosti na urniku dovolj pogosto, da lahko obravnavajo vse zelene teme, 108 oz. 42% pa jih meni, da ure oddelčne skupnosti na urniku niso dovolj pogosto.

3.3 ANALIZA ANKETNIH VPRAŠALNIKOV ZA UČITELJE

Anketni vprašalnik za učitelje je bil sestavljen iz petih vprašanj, vsa so bila zaprtega tipa, in ene ocenjevalne lestvice.

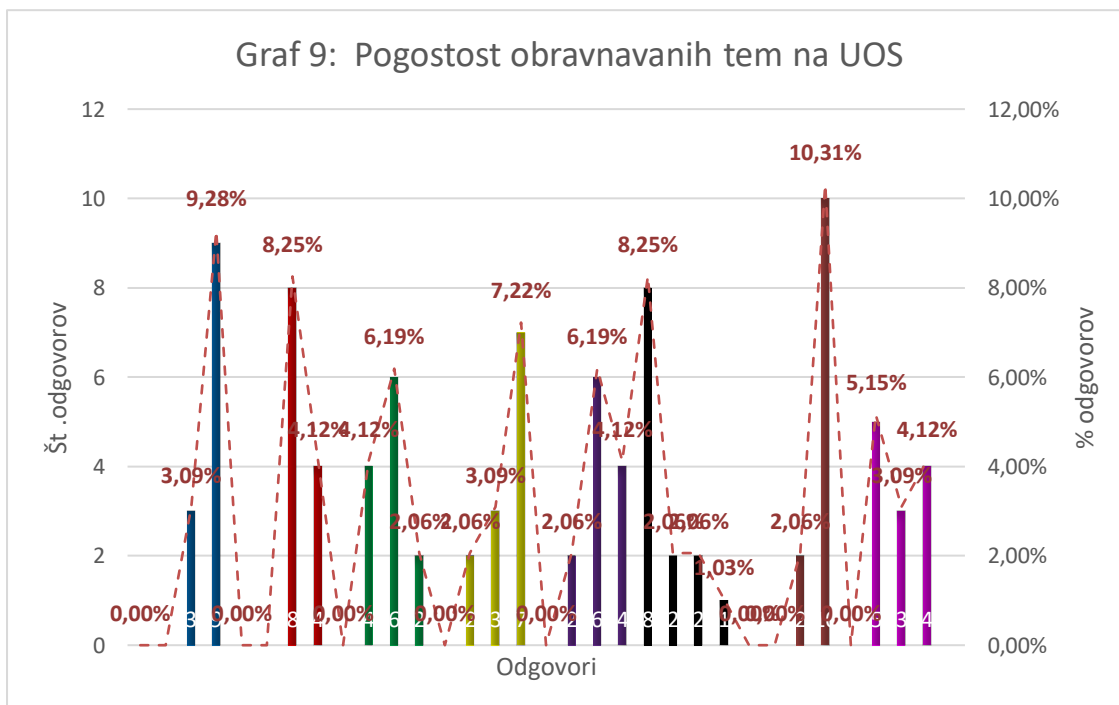
1. Ali ste v letošnjem šolskem letu pripravili (zapisali) načrt dela oddelčne skupnosti?

Graf 8: Načrt dela oddelčne skupnosti

11 razrednikov je v tem šolskem letu pripravilo pisni načrt dela oddelčne skupnosti, 1 pa tega ni napravil.

2. Označite kako pogosto na urah oddelčne skupnosti obravnavate naštetete teme.

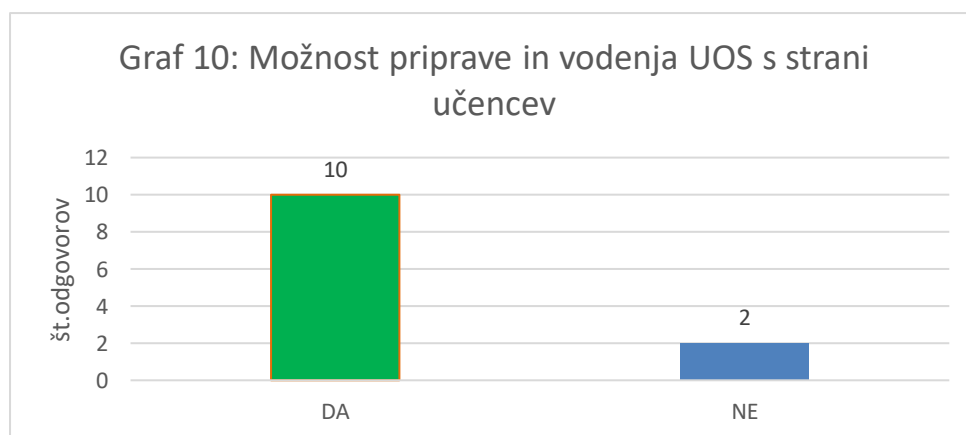

Graf 9: Pogostost obravnavanih tem na UOS

- Razvijanje kulture in klime, ki omogoča sobivanje vseh v oddelčni skupnosti (strpnost, jasna pravila...)
- Oblikovanje pozitivne samopodobe, vrednot in kritičnega mišljenja.
- Preventivne dejavnosti – zdrav življenjski slog (zdrava hrana, škodljivi učinki kajenja, drog, pomen gibanja...)
- Preventivna dejavnost – izogibanje nasilju, kako reagiramo v primeru bullyinga, kje iščemo pomoč...
- Spodbujanje učne učinkovitosti (učenje učnih tehnik, motiviranje za učenje).
- Poklicna vzgoja (predstavitve poklicev, pogovor o izbiri srednje šole, o poklicnih interesih učencev).
- Obravnavanje in reševanje aktualnih problemov posameznikov in oddelka (učna in vzgojna problematika).
- Sodelovanje pri načrtovanju življenja in dela na šoli (prireditve, sodelovanje z drugimi učenci...)

Tema, ki je na urah oddelčne skupnosti pogosto obravnavana, je reševanje in obravnavanje aktualnih problemov posameznikov in oddelka, saj jo pogosto obravnava kar 10 učiteljev od 12 vprašanih. Sledi tema »razvijanje kulture in klime«, ki omogoča sobivanje vseh v oddelčni skupnosti. S to temo se pogosto ukvarja na urah oddelčne skupnosti 9 učiteljev. Tej temi pogostosti obravnave sledi izvajanje preventivnih dejavnosti, v smislu izogibanja nasilju in ozaveščanju o načinih pomoči, če se nasilje že pojavi. To dejavnost pogosto obravnava 7 učiteljev. 4 učitelji zelo pogosto na urah oddelčne skupnosti obravnavajo še preventivne dejavnosti v smislu zdravega življenjskega sloga in teme o načrtovanju življenja in dela na šoli (prireditve, plesi,..), vendar pa hkrati 4 učitelji redko obravnavajo teme iz zdravega življenjskega sloga. 8 učiteljev na urah oddelčne skupnosti nikoli ne obravnava poklicne vzgoje, 8 jih redko obravnava temo »oblikovanje pozitivne samopodobe«. 5 učiteljev od 12 redko izvaja delavnice na temo »učim se učiti« oz. spodbujanja učne učinkovitosti, 3 pogosto izvajajo te delavnice in 4 zelo pogosto.

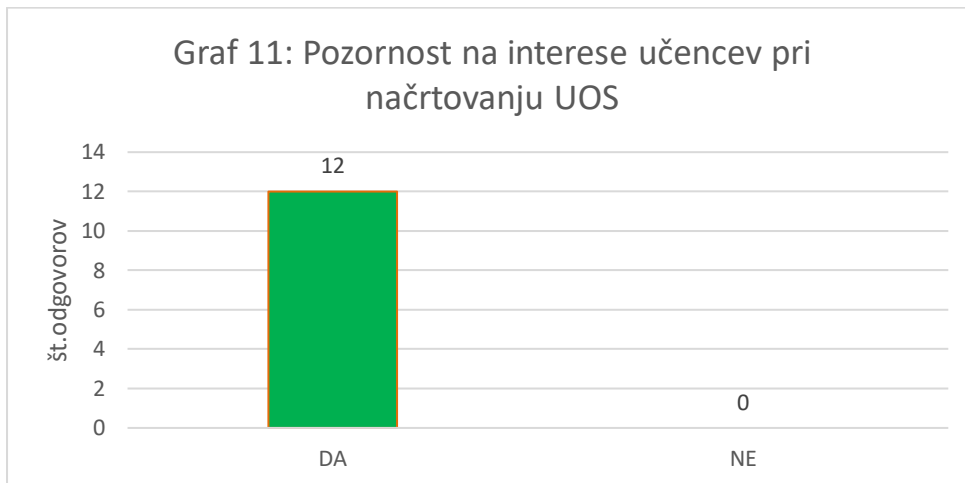
3. Ali imajo učenci kdaj možnost, da pripravijo in vodijo uro oddelčne skupnosti?

Graf 10: Možnost priprave in vodenja UOS s strani učencev

10 razrednikov da učencem možnost, da pripravijo in vodijo uro oddelčne skupnosti, 2 pa ne.

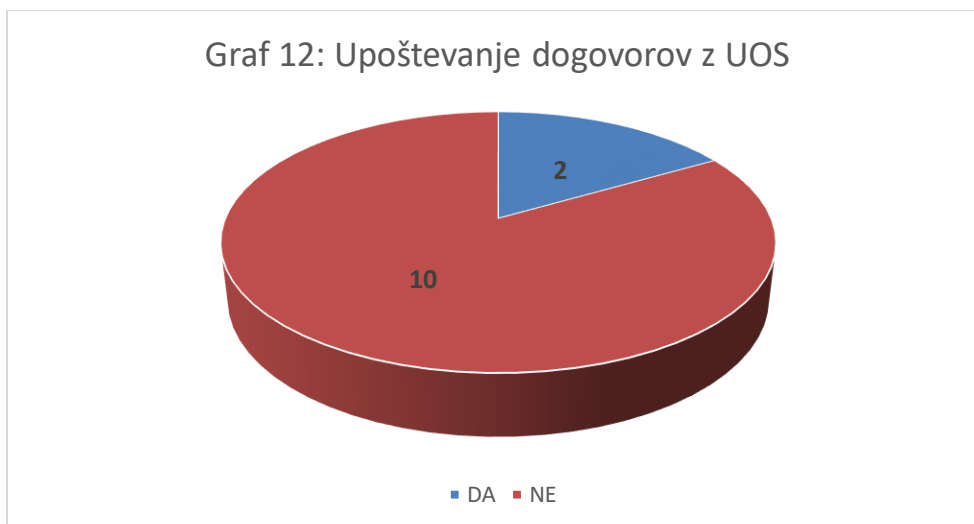
4. Ali ste pozorni na interese učencev, ko pripravljate ure oddelčne skupnosti ?

Graf 11: Pozornost na interese učencev pri načrtovanju UOS

Vsi učitelji so pozorni na interese učencev, ko pripravljajo ure oddelčne skupnosti.

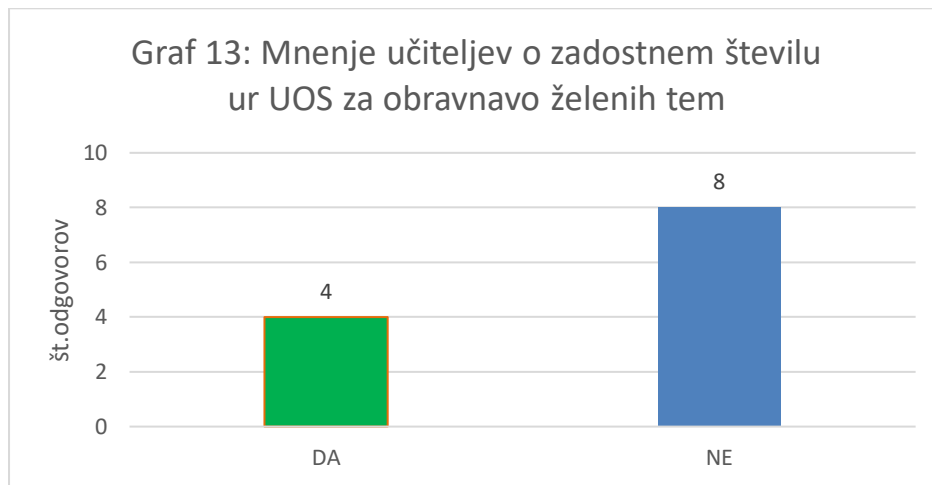
5. Ali menite, da se učenci trajno držijo dogovorov sklenjenih na urah oddelčne skupnosti?

Graf 12: Upoštevanje dogovorov z UOS

10 učiteljev, kar je 83% vseh razrednikov, meni, da se učenci dogovorov z ur oddelčne skupnosti držijo, 2 pa menita, da temu ni tako.

6. Ali menite, da so ure oddelčne skupnosti na urniku dovolj pogosto, da lahko obravnavate vse teme, ki jih želite?

Graf 13: Mnenje učiteljev o zadostnem številu ur UOS za obravnavo zelenih tem

4 učitelji (33%) menijo, da so ure oddelčne skupnosti na urniku dovolj pogosto, da lahko obravnavajo vse načrtovane teme, kar 8 (67%) pa jih meni, da ure oddelčne skupnosti na urniku niso dovolj pogosto, da bi obravnavali vse zelene teme.

3.4 ANALIZA IZVEDENE URE ODDELČNE SKUPNOSTI

Glede na izvedeno analizo anketnih vprašalnikov za učence, smo se odločili, da načrtujemo in izvedemo eno razredno uro. Odločili smo se, da bomo le-to izvedli v 7. a razredu. Podrobno smo proučili njihove želje in napisali pripravo, ki smo jo vključili med priloge raziskovalne naloge. Izvedeno uro smo analizirali z našo mentorico in sicer tako, da smo se o njej pogovorili, nato pa smo analizirali še evalvacijske vprašalnike, ki so nam jih izpolnili učenci 7. razreda po izvedeni uri oddelčne skupnosti.

ANALIZA URE ODDELČNE SKUPNOSTI

Pri prvi igri »Kokice v razredu« so učenci zelo dobro sodelovali in vajo dobro razumeli. Ker smo učence razdelili v pare s preštevanjem, torej naključno, ni bilo problemov.

Pri drugi igri so se učenci razdelili v pare. Problem je bil, da so se najprej razdelili tako, da so bili v paru z nekom, s katerim se zelo dobro razumejo in se poznajo, čeprav smo v navodilih povedali, naj si izberejo nekoga, ki ga slabo poznajo. Namen igre je namreč bil, da bi bolje spoznali nekoga, ki ga ne poznajo dobro, a so z njim v razredu. Nekateri pari niso takoj dobro sodelovali, zato smo jim izvajalci razredne ure morali malo pomagati. Pri predstavitvi parov

so se nekateri neprimerno obnašali (se posmehovali, komentirali z neprimernim tonom, žaljivimi opazkami), nekateri pa so se zelo potrudili. Na žaljivke in neprimerno vedenje smo takoj strogo odreagirali in jih prepovedali, kar je zaleglo.

Pri zadnji dejavnosti, kjer so učenci imeli možnost izraziti svoje mnenje, je zelo malo učencev dvignilo roke in kaj povedalo. Bili so sramežljivi in tihi. Opazno je, da svojega mnenja ne znajo niti izraziti, niti zagovarjati, očitno so v oddelku slabo povezani med seboj, nekateri so celo osamljeni oz. se nekateri sošolci do njih žaljivo vedejo. Primanjkuje jim socialnih veščin. Če so ustrezno vodeni, se znajo vključiti v skupinske dejavnosti, vendar pri tem večkrat kršijo dogovorjena pravila. V oddelku je opazno, da so precej grupirani, da imajo enega ali dva učenca, ki sta izjemno priljubljena in bodisi z negativnim, bodisi s pozitivnim zgledom potegneta v neko dejavnost. Te dejavnosti so po našem mnenju večkrat destruktivne kot konstruktivne. Oddelčna skupnost bi torej potrebovala, poleg socialnih iger, ki si jih želijo, še dejavnosti, s katerimi bi oblikovali pozitivno razredno klimo, obravnavanje in reševanje vzgojne problematike, dejavnosti za dvig samozavesti oz. samopodobe, za oblikovanje kritičnega mišljenja in učenje suverenega izražanja svojega mnenja.

ANALIZA EVALVACIJSKEGA VPRAŠALNIKA ZA UČENCE

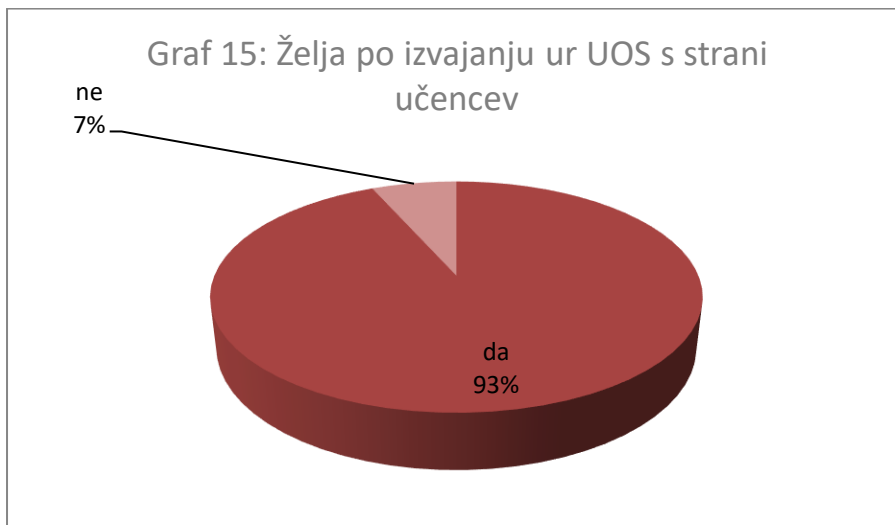
Anketiranih je bilo 15 učencev sedmega razreda. Evalvacijski vprašalnik je vseboval 2 vprašanja zaprtega tipa in eno tristopenjsko ocenjevalno lestvico.

Na prvo vprašanje, ali je bilo učencem všeč, da so jih poučevali učenci, jih je 14 odgovorilo z da, 1 učenec pa se ni obkrožil nobene možnosti.

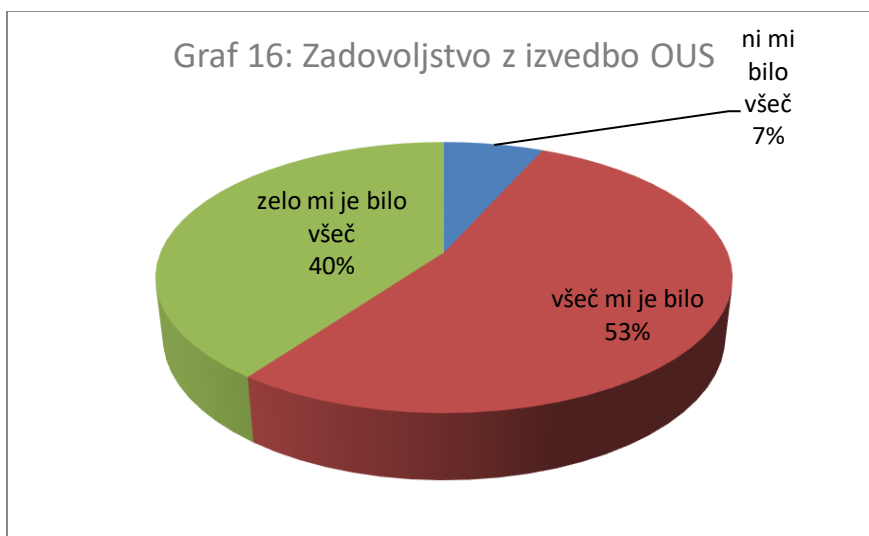
Graf 14: Zadovoljstvo s poučevanjem učencev

Na drugo vprašanje, kjer smo spraševali ali si želijo, da bi razredne ure večkrat izvajali učenci, je 14 učencev odgovorilo z DA, 1 učenec pa z NE.

Graf 15: Želja po izvajanju ur UOS s strani učencev

Pri tretjem vprašanju so morali učenci obkrožiti v kolikšni meri jim je bila ura všeč, pri čemer je številka 1 pomenila, da jim ni bilo všeč, številka 3, pa da jim je bilo zelo všeč. 1 učenec je obkrožil 1, 8 učencev 2 in 6 številko 3.

Graf 16: Zadovoljstvo z izvedbo OUS

Iz analize lahko sklepamo, da je bila večini učencev ura oddelčne skupnosti, pri kateri poučujejo učenci, všeč. V veliki večini so izrazili tudi željo, da bi učenci večkrat poučevali.

4. ZAKLJUČEK

4.1 PREGLED HIPOTEZ

H1: Pri urah oddelčne skupnosti se pogosto obravnava vedenjska in učna problematika razreda, redko pa poklicna vzgoja.

Z analizo anketnih vprašalnikov za učitelje in učence smo ugotovili, da se po mnenju učiteljev vedenjska in učna problematika razreda res najpogosteje obravnava, saj to temo pogosto obravnava kar 10 od 12 učiteljev. Najredkeje pa se res izvaja poklicna vzgoja, saj je nikoli ne izvaja 8 učiteljev od 12, redko pa jo izvajata 2, le 2 jo izvajata pogosto in eden zelo pogosto. Tudi učenci so v več kot 6% potrdili, da pri urah oddelčne skupnosti pogosto obravnavajo vedenjsko problematiko in se pogovarjajo o ocenah. Hipotezo ena lahko zato potrdimo.

H2: Več kot polovica anketiranih učencev meni, da so teme ur oddelčne skupnosti zanimive za oba spola, vendar se večini učencev zdijo koristne le včasih.

Tudi hipotezo 2 smo z analizo anketnih vprašalnikov za učence potrdili, saj kar 66% učencev meni, da so ure oddelčne skupnosti koristne za oba spola, hkrati pa 64% anketiranih učencev meni, da so le-te koristne le včasih.

H3: Več kot polovica učiteljev in učencev meni, da so ure oddelčne skupnosti na urniku dovolj pogosto.

Dobrih 66% učiteljev meni, da so ure oddelčne skupnosti na urniku dovolj pogosto, da lahko obravnavajo vse zelene in načrtovane teme, enako meni 58% učencev. To pomeni, da lahko tudi hipotezo številka 3 potrdimo.

H4: Najvišji delež učencev 2. triade bi se na urah oddelčne skupnosti najraje igral socialne igre, najvišji delež učencev 3. triade pa bi najraje obravnaval teme o preprečevanju nasilja (kako se postavim zase) ter kako si ustvarim dobro samopodobo.

Z analizo anketnih vprašalnikov smo potrdili prvi del hipoteze in sicer smo ugotovili, da se bi se učenci druge triade kar v 33% najraje igrali socialne igre. Ta odgovor so torej učenci 2. triade obkrožili največkrat, vendar pa so enako storili tudi učenci 3. triade, ki so ta odgovor izbrali v 29%. V 3. triadi bi učenci kot drugo najbolj zaželeno temo izbrali temo o načinih odzivanja na nasilje in kako se pred njim zaščititi, na tretjem mestu pa je bila tema o tem kako se učiti. To hipotezo lahko torej potrdimo samo delno, kajti drži samo prvi del hipoteze, drugi pa ne.

H5: Ure oddelčne skupnosti v oddelkih potekajo tako, da učenci večinoma dobijo možnost sodelovanja (učitelj jim da besedo), v vsaj ½ oddelkov na šoli lahko učenci občasno sami pripravijo ure oddelčne skupnosti in si tudi sami izberejo teme le-teh.

Učenci so v 26% potrdili, da jim učitelji na urah oddelčne skupnosti dajo možnost sodelovanja. 2% anketiranih učencev je obkrožilo odgovor, da lahko ure oddelčne skupnosti pripravljajo sami, hkrati pa je 83% učiteljev obkrožilo odgovor, da dajo učencem možnost načrtovanja in izvedbe ur oddelčne skupnosti. Učenci torej dobijo možnost samostojne izvedbe le-teh, je pa vprašanje v kolikšni meri to možnost dejansko izkoristijo. 24% učencev je tudi potrdilo, da imajo možnost izbiranja teme ur oddelčne skupnosti, 7% učencev je izbralo odgovor, da ure oddelčne skupnosti načrtujejo skupaj z razrednikom.

Tudi to hipotezo lahko z zbranimi podatki potrdimo.

H6: Vsi razredniki oddelčnih skupnosti od 4. do 9. razreda so v začetku šolskega leta pripravili načrt dela oddelčne skupnosti v pisni obliki in bili pri izbiri tem pozorni na interese učencev.

Analiza anketnih vprašalnikov za učitelje je pokazala, da so vsi razredniki, razen enega, pripravili načrt dela oddelčne skupnosti, pri tem pa so bili vsi pozorni na interese učencev. Žal pa te hipoteze ne moremo potrditi, saj vsi razredniki niso pripravili pisnega načrta dela oddelčne skupnosti.

H7: Vsaj ½ učiteljev meni, da se učenci trajno držijo dogovorov, sklenjenih na urah oddelčne skupnosti.

Analiza anketnih vprašalnikov za učitelje je pokazala, da 66% učiteljev meni, da se učenci držijo dogovorov, sklenjenih na urah oddelčne skupnosti, kar pomeni, da lahko tudi zadnjo hipotezo potrdimo.

4.2 SKLEPNE UGOTOVITVE

Z raziskovalno nalogo smo želeli raziskati vsebine in potek ur oddelčne skupnosti na IV. osnovni šoli. Kakor avtorjem Programskih smernic za delo oddelčnih učiteljskih zborov in oddelčne skupnosti v osnovnih in srednjih šolah ter v dijaških domovih, se tudi nam zdijo ure oddelčne skupnosti eden od pomembnejših elementov obveznega programa osnovnošolskega izobraževanja. Tam imamo priložnost, seveda z ustrežno motivacijo in spodbudami s strani razrednika, izraziti svoj jaz, pokazati svoje talente, se družiti s sošolci in spoznavati razlike ter podobnosti med nami, se učiti spoštovati drug drugega, se učiti socialnih veščin, o tem kako dvigniti našo učno učinkovitost, kako si medsebojno pomagati, imamo tudi edinstveno priložnost spoznati bolj »človeško« plat naših razrednikov in razredničark ter se z njimi povezati na edinstven način. Želeli smo ugotoviti ali nam naši

razredniki ter razredničarke ponujajo dovolj bogate in kvalitetne vsebine ur oddelčne skupnosti in ali so zanimive za oba spola, ali imamo možnost sodelovanja pri načrtovanju in izvedbo ur oddelčne skupnosti, ali učenci sploh imajo možnost, da pri urah oddelčne skupnosti spregovorijo, katere vsebine bi učenci najraje obravnavali pri urah oddelčne skupnosti in še mnogo več.

Nekatere ugotovitve so nas nekoliko presenetile, druge pa so sledile našim pričakovanjem. Ugotovili smo, da se pri urah oddelčne skupnosti pogosto obravnava vedenjska in učna problematika oddelka, redkeje pa poklicna vzgoja. To je najbrž odvisno tudi od trenutne situacije v oddelku oz. ali je v oddelku vključenih veliko učencev, ki imajo učne težave ali čustvene in vedenjske težave. V tem primeru je potrebno več časa nameniti temam s področja reševanja te problematike in temam, namenjenim dvigu učne učinkovitosti, morda tudi organizaciji medvrstniške pomoči ali sprejemanju drugačnih učencev. Če na tem področju ni večjih težav, se lahko posvetimo drugim temam. Osmošolci in devetošolci bomo z veseljem prisluhnili delavnicam o poklicni vzgoji, učencev druge triade pa takšne delavnice najbrž ne bodo zanimale. Ugotovili smo, da naši učitelji to že vedo, saj vsi pri načrtovanju upoštevajo interese učencev, kar pomeni, da dobro poznajo značilnosti svojega oddelka. Ne vedo pa še, da bi se tako učenci 2. triade kot tudi učenci 3. triade radi na urah oddelčne skupnosti igrali socialne igre, ki lahko učence enako kot delavnice ali druge oblike dela, učijo sodelovanja, strpnosti, sprejemanja drug drugega, prepoznavanja pozitivnih lastnosti pri sebi in drugih ter mnogih drugih pomembnih veščin oz. vrednot. Poleg tega si učenci 2. triade želijo še delavnic o tem kako se učiti in znanj o zdravem življenjskem slogu. Učenci 3. triade si poleg socialnih iger želimo še delavnic o tem kako se postaviti zase oz. se ubraniti nasilja ter prav tako delavnic na temo kako se učiti. Pohvalno je, da najvišji delež učiteljev na urah oddelčne skupnosti posveča največ časa vsebinam za izboljšanje razredne klime in kulture.

Po pričakovanjih smo ugotovili, da tako učitelji kot tudi učenci menijo, da so ure oddelčne skupnosti na urniku dovolj pogosto, da lahko obravnavamo vse načrtovane teme. 24% učencev ima možnost izbire tem ur oddelčne skupnosti, 26% učencev ima možnost sodelovanja pri urah oddelčne skupnosti, kar 83 % učiteljev da učencem možnost, da sami načrtujejo in izvedejo ure oddelčne skupnosti. V manjši meri (2%) učenci to možnost izkoristijo. Mi smo eno uro oddelčne skupnosti izvedli in naši sedmošolci so nas dobro ocenili. Povedali so nam, da je večini všeč, če ure razredne skupnosti izvajajo učenci. Upamo, da smo s svojim zgledom spodbudili učence, da bodo izkoristili možnost in se večkrat dokazali z načrtovanjem in vodenjem ur oddelčne skupnosti.

Vsi učitelji oddelčnih skupnosti v začetku leta niso pripravili načrta dela oddelčnih skupnosti v pisni obliki, so bili pa pri pripravi vsi pozorni na interese učencev, kakor smo že omenili.

Veseli nas, da so razredniki menili, da se učenci kar visokem odstotku (66%) držimo dogovorov, sklenjenih na urah oddelčne skupnosti. Torej, kljub temu, da učenci pri opravljanju šolskega dela večkrat veljamo za nezanesljive, se v upoštevanju dogovorov vseeno kdaj pa kdaj izkažemo.

Želimo si, da bi učitelji upoštevali ugotovitve, do katerih smo prišli v raziskovalni nalogi, saj velik delež učencev trenutno meni, da so ure oddelčne skupnosti koristne le včasih. Seveda pa se zavedamo tudi, da se nam to, kar se trenutno zdi koristno, čez leta ne bo zdelo več tako zelo uporabno. Bomo pa zato toliko bolj s pridom uporabili teme, ki nam jih pripravljajo učitelji, ki že sedaj vedo, kaj nam bo čez leta koristilo.

5. VIRI IN LITERATURA

1. Zakon o osnovni šoli, 1996. Uradni list RS št. 81/06. Dostopno na: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO448>
2. Kalin, J., Bizjak, C., Dobnik Žerjav, M., Hrovat, A. (2005). Programske smernice za delo oddelčnega učiteljskega zbora in oddelčne skupnosti v osnovnih in srednjih šolah ter v dijaških domovih. Ljubljana: MIZŠ. Dostopno na: http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/program_drugo/Programske_smernice_za_delo_ouz_in_os.pdf
3. Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, 1996. Uradni list RS št. 16/07 Dostopno na: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO445>
4. Vtič Tršinar, D. (2004). Iskalci biserov: priročnik za razredne ure. Maribor: Društvo za boljši svet.
5. Vtič, D. (2018). Glavo imaš in srce!: gradivo za delo z otroki in mladostniki: za razredne ure, projektne dneve, izbirne vsebine, delavnice v okviru rednega pouka. Maribor: Ekološko-kulturno društvo za boljši svet: Društvo za razvoj človečnosti
6. Rigler Šilc, K. et al. (2015). Čudo na razrednih urah: priročnik za učitelje za izvajanje ur oddelčne skupnosti v osnovni šoli. Zagorje ob Savi: Ocean
7. Čadež, S. (2010). Iz labirinta poučevanja: po stopinjah razredničarke Miše. Nova Gorica: Educa, Melior.
8. Konda. B., Fit didaktične gibalne igre: Fit Slovenija international. Dostopno na: http://www.zdravjevsoli.si/attachments/article/170/FIT_DIDAKTICNE_GIBALNE_IGRE.pdf

6. PRILOGA

6.1 ANKETNI VPRAŠALNIK ZA UČENCE

Spol (obkroži): M Ž razred: _____

Smo učenci 8.a razreda in opravljamo raziskovalno nalogo na temo razrednih ur (ur oddelčne skupnosti). Prosim, če lahko odgovoriš na nekaj anketnih vprašanj, s katerimi bi radi izvedeli tvoje mnenje o obravnavani temi.

1. Kako potekajo razredne ure (ure oddelčne skupnosti) v vašem razredu (možnih je več odgovorov)?

A Vedno govori samo učitelj.

B Učitelj nam da možnost, da sodelujemo v pogovoru.

C Razredne ure deloma pripravljamo sami in sicer na določeno temo.

Č Občasno se igramo socialne igre.

D Nikoli se ne igramo socialnih iger.

E Govorimo o temah, ki si jih občasno lahko izberemo sami.

F Govorimo o le temah, ki jih izbere učitelj.

G Učitelj se na začetku šolskega leta z nami pogovori o katerih temah bi želeli govoriti in delo načrtujemo skupaj.

H Na razrednih urah govorimo samo o ocenah, vedenju pri pouku in odsotnostih pri pouku.

2. Katere teme ste pri razrednih urah (urah oddelčne skupnosti) že obravnavali ?

A Vedenje pri pouku

B Samopodoba

- C Prijateljstvo
- Č Mirno reševanje sporov
- D Sprejemanje in razumevanje drugačnosti
- E Načini učenja
- F Drugo _____

3. Ali meniš, da so teme na razrednih urah (urah oddelčne skupnosti) vedno zanimive za oba spola (učenke in učence)?

DA

NE

4. Katere od naštetih tem bi najraje obravnavali ?

- A Razumevanje drugačnosti
- B Socialne igre
- C Postavite se zase ali kako se odzovem na izzivanje, nasilje
- Č Kako si ustvariš dobro samopodobo
- D Kako se učiti
- E Zdrav življenjski slog (pomen gibanja, zdrave prehrane...)

5. Ali se vam zdijo razredne ure (ure oddelčne skupnosti) koristne?

VEDNO

NIKOLI

VČASIH

6. Ali menite, da so razredne ure (ure oddelčne skupnosti) na urniku dovolj pogosto, da lahko govorite vseh želenih temah?

DA

NE

Hvala za sodelovanje !

6.2 ANKETNI VPRAŠALNIK ZA UČITELJE

Smo učenci 8. a razreda in opravljamo raziskovalno nalogo na temo ur oddelčne skupnosti. Prosimo, če lahko odgovorite na nekaj anketnih vprašanj, s katerimi bi radi spoznali vaš pogled na organizacijo in vodenje ur oddelčne skupnosti.

1. Ali ste v letošnjem šolskem letu pripravili (zapisali) načrt dela oddelčne skupnosti?

DA

NE

2. S križcem označite kako pogosto na urah oddelčne skupnosti obravnavate našete teme.

	nikoli	redko	pogosto	zelo pogosto
Razvijanje kulture in klime, ki omogoča sobivanje vseh v oddelčni skupnosti (strpnost, jasna pravila...)				
Oblikovanje pozitivne samopodobe, vrednot in kritičnega mišljenja.				
Preventivne dejavnosti - zdrav življenjski slog (zdrava hrana, škodljivi učinki kajenja, drog, pomen gibanja...)				
Preventivne dejavnosti – izogibanje nasilju, kako reagiramo v primeru bullyinga, kje iščemo pomoč...				
Spodbujanje učne učinkovitosti (učenje učnih tehnik, motiviranje za učenje).				
Poklicna vzgoja (predstavitve poklicev, pogovor o izbiri srednje šole, o poklicnih interesih učencev).				
Obravnavanje in reševanje aktualnih problemov posameznikov in oddelka (učna in vzgojna problematika).				
Sodelovanje pri načrtovanju življenja in dela na šoli (prireditve, sodelovanje z drugimi učenci...)				

3. Ali imajo učenci kdaj možnost, da pripravijo in vodijo uro oddelčne skupnosti?

DA

NE

4. Ali ste pozorni na interese učencev, ko pripravljate ure oddelčne skupnosti ?

DA

NE

5. Ali menite, da se učenci trajno držijo dogovorov sklenjenih na urah oddelčne skupnosti?

DA

NE

- 6. Ali menite, da so ure oddelčne skupnosti na urniku dovolj pogosto, da lahko obravnavate vse teme, ki jih želite?**

DA

NE

HVALA ZA VAŠE SODELOVANJE !

6.3 UČNA PRIPRAVA – Razredna ura

Šola, učitelj: IV.OŠ.Celje	Datum: 14.2.2019
Razred: 7.a	Zaporedna številka ure: 1.ura
Tematski sklop: Socialne igre	
Učna enota: Spoznavanje drug drugega, prijateljstvo, sodelovanje, izražanje mnenja, utemeljevanje mnenja.	
Učni cilji: komunikacija, sodelovanje, strpnost, razumevanje drugačnosti, spoznavanje drug drugega	
Učne oblike: skupinska, v parih	
Učne metode: pogovor, razlaga, demonstracija, igra	
Pripomočki: Evalvacijski vprašalniki, prazni listi papirja, pisalo, Augustovo pismo.	
<i>Literatura:</i> Konda. B., Fit didaktične gibalne igre. Fit Slovenija international; Rigler Štiglic, K. et al. (2015). Čudo na razrednih urah: priročnik za učitelje za izvajanje ur oddelčne skupnosti v osnovni šoli. Zagorje ob Savi: Ocean), Socialne igre (pridobljeno s svetovnega spleta 13.2.2019): http://cms.siel.si/documents/109/docs/igre---socialne-igre.docx	
POTEK DELA:	
<p>Na začetku ure se učenci, ki poučujemo, predstavimo.</p> <p>Povemo navodila za prvo igr, to je »Kokice v razredu«. Učence razdelimo v pare s preštevanjem. Prvi v paru počepne, drugi pa se sprehaja po razredu. Ko damo znak, morajo hodeči učenci obhoditi nekoga, ki ima npr. enako barvo las kot on, je enakega spola, ima oblečene hlače enake barve ipd. Učenci se menjujejo, tako da vsak v paru vsaj enkrat zamenja vlogo.</p> <p>Pri drugi igri se učenci razdelijo v pare tako, da so skupaj učenci, ki se med seboj ne poznajo zelo dobro. Eden v paru se opisuje (kaj rad počne, svojo osebnost, svoje prijatelje/družino), drugi v paru pa si to zapisuje, nariše ali oboje. Čez 10 minut se pari, ki se želijo, predstavijo.</p> <p>Pri zadnji dejavnosti preberemo odlomek iz knjige Čudo na razrednih urah in pismo ,ki naj bi ga napisal drugačen deček August. Učencem rečemo, da se postavijo v vlogo strokovnjaka in Augustu svetujejo.</p> <p>Na koncu ure učenci izpolnijo evalvacijski vprašalnik. Zahvalimo se za sodelovanje.</p>	

6.4 EVALVACIJSKI VPRAŠALNIK ZA UČENCE 7. RAZREDA

- Ali vam je všeč, da učenci vodijo uro oddelčne skupnosti (razredno uro) ?

DA

NE

- Ali si želite, da bi učenci večkrat vodili ure oddelčne skupnosti (razredne ure)?

DA

NE

- V kolikšni meri vam je bila ura všeč? Ocenite od 1 do 3, pri čemer 1 pomeni ni mi bilo všeč, 3 pa pomeni zelo mi je všeč.

1

2

3